

ויזרע יצחק

שנה י'

<p>שמחת תורה "וזאת הברכה" הפטרה: "ויהי אחרי" כב' תשרי תשע"ח</p>	<p>יוצא לאור ע"י מדרשת "ויזרע יצחק" ע"ש יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל</p>	<p>זמני השבת פניסה יציאה ר"ת</p>	<p>י"ב 17:36</p> <p>ת"א 17:52</p> <p>חיפה 17:44</p>
			<p>י"ג 18:47</p> <p>ת"ב 18:49</p> <p>חיפה 18:48</p>
			<p>י"ד 19:28</p> <p>ת"ג 19:25</p> <p>חיפה 19:26</p>

שיעורו ושמחתו בשמחת תורה, ותנו כבוד לתורה

הגיגים לשמחת תורה

"שיעורו ושמחתו בשמחת התורה"

מה הטעם לשמחה הגדולה ביום "שמחת תורה"?

מחדש בעל ה"חידושי הרי"ם" שרוב העולם סבורים שהטעם שאנו שמחים ב"שמחת תורה" הוא משום שביום הזה מסיימים לקרא את התורה. אך האמת היא שלא זאת הסיבה, הטעם לשמחה ב"שמחת תורה" הוא משום שביום הזה אנחנו מתחילים לקרא את התורה מחדש.

רעיון דומה אומר רבי מנחם מנדל מקוצק. שהשמחה ב"שמחת תורה" אינה על לימוד התורה שבעבר, שכן מיהו זה אשר יעז לומר שהוא שמח ורוקד משום שהוא למד את התורה. אלא השמחה ב"שמחת תורה" היא על הקבלה לעתיד, אנו שמחים ורוקדים מתוך תקווה ואמונה שה' יזכה אותנו בשנה הבאה ללמוד את התורה.

לכאורה, שואל רבי מנחם מנדל מקוצק, שמו של החג צריך להיות: "שמחת בתורה" כיון שאנו שמחים בתורה, אם כך, מדוע נקרא החג "שמחת תורה" שפירושו הוא שהשמחה היא של התורה? ומתוך שקריאת שם החג "שמחת תורה" בא ללמדנו שלא מספיק שאנחנו נהיה שמחים בתורה אלא צריך שגם התורה תהיה שמחה בנו. כיצד משמחים את התורה? התורה שמחה כאשר במהלך כל השנה אנחנו מקפידים לקבוע עיתים לתורה ושמור את מצוותיה. לכן נקרא החג "שמחת תורה" להורות על שמחתה של התורה ישראל.

ידוע שהשמחה היא סגולה גדולה וברוקה לפרנסה, וההסבר הוא לפי מה שאומר האר"י ז"ל שהשם של המלאך הממונה על הפרנסה נגזר מסופי התיבות של הפסוק: "פותח אית ידך" (חתי"ך) והשם הזה נגזר גם מסופי התיבות של הפסוק "והיית א'ך שמיח" (חתי"ך).

אומר הבעש"ט הקדוש שמעלת השמחה גדולה עד כדי כך שעל ידי השמחה יכולים להגיע עד למדרגה של "קבלת פני השכינה" ומביא ראיה מכך שמיד אחרי הפסוק "והיית א'ך שמיח" (דברים טז טו) נאמר: "שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני ה' א-לוקיך". מכאן למדים שכאשר אדם שמח הוא יכול להגיע לדרגה של גילוי שכינה, וזה מזכיר גם את מה שאמרו חז"ל: "כשם שהוא בא לראות כך בא לראות" (תגינה ב.). וההסבר לכך הוא שכאשר האדם שמח, הוא מגלה בזה את דעתו שהוא שבע רצון מהנהגת הקב"ה את עולמו ושאינו לו טענות.

מובא בספרי החסידות שכל הדברים שאותם ניתן להשיג ב"ראש השנה" על ידי בכי ולב נשבר, ניתן להשיג ב"שמחת תורה" על ידי השמחה והריקודים. ואמרו עוד שהרגעים האלו של שמחת תורה הם רגעים יקרים שמכל אחד מהם ניתן לשאוב אוצרות ברוחניות ובגשמיות וכל זאת על ידי שמחה וריקודים.

"נר ה' נשמת אדם" העלון מוקדש לעילוי נשמת כל מתי ישראל ובכללם:

הרה"ג אליהו דרעי זצ"ל בן סוליקה נלב"ע כג' אייר תשע"ז

תנצב"ה

דוד כהן בן שמחה ז"ל נלב"ע ד' שבט תשע"ז

מעוניין לקבל את העלון ישירות לתיבת הדוא"ל שלך? שלח מייל לכתובת: Yossef.Benhamo@gmail.com

העלון מיוסד לעילוי נשמת:

חביבה חיה בנימין בת גורג'יה ז"ל

יצחק בנימין בר שורין ז"ל

יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל

נלב"ע יא' ניסן תשס"ז

נלב"ע יג' אדר ב' תשל"ג

נלב"ע יג' אדר ב' תשס"ה

תנצב"ה

הגיגים ל"זאת הברכה"

"תורה צוה לנו משה" (דברים ל"ג ד)

מהעיר ה"אור החיים" הקדוש שהיות שמה הוא המדבר לפנינו שנאמר: "אשר ברך משה" היה על הכתוב לומר "תורה צוית לכם" מדוע אמר "צוה לנו משה", ומתרץ שהפסוק שלפנינו קשור לפסוק שבא לפניו המסיים במילים "ישא מדברותיך", כלומר עם ישראל "ישא מדברותיך" ויאמר בקול אחד "תורה צוה לנו משה".

"וירו מושפטיך ליעקב" (דברים ל"ג י)

אומר ה"ספורנו" שמהם מבקש וממליץ ששבת הלוי הם אלה ש"וירו משפטיך ליעקב" וזאת משום ששבת לוי הוא שבת כשר וראוי לתת להם חן ושכל טוב כדי ש"וירו משפטיך" כמו שאמרו חז"ל: "אם דומה הרב למלאך ה' צב-אות יבקשו תורה מפיהו" (חגיגה טו:)

"ולאשר אבור... יהי רצוי אזויו" (דברים ל"ג כד)

אמרו במדרש שכאשר עשה ראובן את אותו מעשה עם בלהה, הלך אשר וסיפר את הדבר לאחיו, והם נזפו בו ואמרו לו "כך אתה דבר באחינו הגדול", וכאשר הודה ראובן על מעשיו נתרצו האחים לאשר משום כך נאמר "יהי רצוי אחיו". הסבר נוסף מביא המדרש ל"יהי רצוי אחיו" הוא כאשר היו ישראל מתייחסים זה אומר שלי הוא לוי, וזה אומר שלי הוא לוי, אם מראובן הכתוב מייחס שלי הוא לוי, ואם ממני הכתוב מייחס שלי הוא לוי, ובא אשר וריצה את אחיו באותה שעה, לכן נאמר "יהי רצוי אחיו". וצריך להבין את המדרש. מביא רבינו החיד"א את פירושו של רבינו אליעזר מגרמיזא שאומר שבמדרש נזפו האחים באשר משום שאמר על ראובן שבלבל את יצועי אביו, האחים כעסו ונזפו בו ואמרו מדוע אתה מדבר דופי על אחינו הגדול? ונזיפה היא כמו נידוי והוא אסור בארבעה דברים, ואחר כך האחים התרצו לו והתירו את הנזיפה משום שהוא עזר ללוי כשאמר "אם ממנו הוא מתחיל שלו היא לוי", כלומר לאחר שתסיר את כל הבכורות ותמנה את האחים מאחרי ראובן וכשתגמור למנות את כולם תחזור להתחלה, "שלו היא לוי", לוי יהיה העשירי שהוא קדש. "ואם ממני מתחיל" פירוש לפי המובא בדברי הימים שאשר הוא בסוף השבטים, אז אם תמנה את האחים מהסוף להתחלה, "שלו היא גם כן", שיהיה לוי עשירי. וכשראו שעזר אשר ללוי, נתרצו לו והתירו לו נזיפתו. וכאן כאשר משה מברך את אשר הברכה היא בארבעה דברים שמנודה אסור בהם והותרו לו אחר הריצוי. "ברוך מבנים", שהותר בתשמיש המטה להעמיד בנים, "יהי רצוי אחיו", שהותר בשאלת שלום, "וטובל בשמן" שהותר בסיכה ורחיצה בכלל, "ברזל ונחשת מנעלך" שהותר בנעילת סנדל.

"מול בית פעור" (דברים ל"ד ו)

"קברו היה מוכן שם מששת ימי בראשית לכפר על מעשה פעור וזה אחד מן הדברים שנבראו בין השמשות" (רש"י) לא ברור מה השאלה בפסוק אותה בא רש"י לתרץ ומה ה"נפקא מינה" אם הקבר היה מוכן או לא היה מוכן? מתרץ רבי העשיל ב"חננוכת התורה" על פי המובא בגמרא (עבודה זרה מד:): שרבן גמליאל היה מתרחץ במרחץ שהיה עומד בחצר של עבודה זרה. שאל אותו פילוסוף אחד הלא כתוב "לא ידבק בידך מאומה מן החרם"? השיב לו רבן גמליאל לא אני באתי בגבולה אלא היא באה בגבולי, כלומר בית המרחץ היה שם קודם שהעמידו שם עבודה זרה. והנה גם כאן נשאלת השאלה כיצד קבר הקב"ה את משה "מול בית פעור" הלוא היתה שם עבודה זרה? על כך מתרץ רש"י ואומר שקברו של משה היה מוכן מששת ימי בראשית, והרי זה כמו מה שאמר רבן גמליאל לגבי המרחץ שהוא בא בגבולו, גם לגבי משה אפשר לומר שה"בית פעור" בא בגבולו. אך עדיין קשה הלוא הקב"ה ידע שתהיה שם עבודה זרה מדוע הכין לנגדה את קברו של משה? על כך מפרש רש"י "לכפר על מעשה פעור".

הכוננו לשירת הבקשות נוסח מרוקו במוצאי השבתות שיתקיימו בבתי הכנסת בפתח תקווה

על ידי חברת הבקשות "מאיר השחר" בראשותו של הפייטן יוסף בן חמו.

לפרטים והזמנות: ליאור 052-9433453, יוסף 052-3268315

לרפואת כל חולי עמו ישראל ובכללם: אליהו בן חמו בר אסתר

הארות והערות ניתן להפנות לטלפון: 052-3268315 או בדוא"ל: Yossef.Benhamo@gmail.com

גמ"ח "יד יצחק": מבחר תפילין רש"י (ספרדי, אשכנזי, איטר) גמ"ח "בית יצחק": ספרים ל"חננוכת בית" ו"ברית יצחק"

חברת הבקשות "מאיר השחר": לימוד פיוטים ובקשות נוסח מרוקו בהדרכת ע"ה יוסף בן חמו

מדרשת "ויזרע יצחק": שיעור "דף יומי" בהדרכת ע"ה יוסף בן חמו בית כנסת "שבת אחים" נוה גן פ"ת 21:30-20:30

לבירור פרטים ולהשאלה - טלפון: 052-3268315